

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Grijuc Victor în numele inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Boscan Vasile XXXXXX, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxx;

Oală Ion XXXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 25.03.2022 – 31.05.2022;

2. instanța de apel: 22.06.2022 – 12.10.2022;

3. instanța de recurs: 09.12.2022 – 29.03.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 31 mai 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Boscan Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal și în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost încetat procesul cu liberarea de răspundere penală a lui Boscan Vasile.

Oală Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal și în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost încetat procesul cu liberarea de răspundere penală a lui Oală Ion.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate S.R.L. "Iurii

Carpov", Carpov Iurii împotriva inculpaților, a fost admisă parțial.

S-a dispus de a fi încasat, în mod solidar, de la Boscan Vasile și Oală Ion în beneficiul S.R.L. "Iurii Carpov" suma de 1434 (o mie patru sute treizeci și patru) lei ce constituie despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

S-a dispus de a fi încasat de la Boscan Vasile și Oală Ion în beneficiul S.R.L. "Iurii Carpov" suma de 2500 (două mii cinci sute) lei de la fiecare, ce constituie despăgubiri pentru prejudiciul moral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive și a mijlocului de probă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, **Boscan Vasile**, la data de 31 octombrie 2021 în jurul orelor 02:50, de comun acord cu Oală Ion, în timpul când se aflau în satul Catranic, (Stație de Cale Ferată) din raionul Fălești, urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea sticlei de la geam au pătruns în interiorul magazinului alimentar care aparține S.R.L. "Iurii Carpov" de unde din interior în mod tainic a sustras 5 ciocolate "Jias" la prețul de 15 lei fiecare, la preț total de 75 lei, 6 sticle de bere "Kamarad" cu volumul de 2,5 litri, la prețul unei sticle de 36 lei la preț total de 216 lei, 10 pachete de țigări "Malboro Gold" la prețul unui pachet de 41 lei la preț total de 410 lei, 10 pachete de țigări "Malboro Touch" la prețul unui pachet de 39 lei la preț total de 390 lei, 10 pachete de țigări "Winston XStayl" la prețul unui pachet de 36 lei la preț total de 360 lei, 10 pachete de țigări "Bond Royal" la prețul unui pachet de 33 lei la preț total de 330 lei, 5 pachete de țigări "Bond Blue Selection" la prețul unui pachet de 33 lei la preț total de 165 lei și bani în sumă totală de 200 lei, după care cu bunurile sustrate și mijloacele financiare au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel S.R.L. "Iurii Carpov" un prejudiciul material în suma totală de 2146 lei.

Oală Ion, la data de 31 octombrie 2021, în jurul orelor 02:50, de comun acord cu Boscan Vasile, în timpul când se aflau în satul Catranic (Stație de Cale Ferată) din raionul Fălești, urmărind scopul de profit și de sustragere a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea sticlei de la geam au pătruns în interiorul magazinului alimentar care aparține S.R.L. "Iurii Carpov" de unde din interior în mod tainic a sustras 5 ciocolate "Jias" la prețul de 15 lei fiecare, la preț total de 75 lei, 6 sticle de bere "Kamarad" cu volumul de 2,5 litri, la prețul unei sticle de 36 lei la preț total de 216 lei, 10 pachete de țigări "Malboro Gold" la prețul unui pachet de 41 lei la preț total de 410 lei, 10 pachete de țigări "Malboro Touch" la prețul unui pachet de 39 lei la preț total de 390 lei, 10 pachete de țigări "Winston XStayl" la prețul unui pachet de 36 lei la preț total de 360 lei, 10 pachete de țigări "Bond Royal" la prețul unui pachet de 33 lei la preț total de 330 lei, 5 pachete de țigări "Bond Blue Selection" la prețul unui pachet de 33 lei la preț total de 165 lei și bani în sumă totală de 200 lei, după care cu bunurile sustrate și mijloacele financiare au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel, S.R.L. "Iurii Carpov" un prejudiciul material în suma totală de 2146 lei.

Prima instanță a stabilit că acțiunile inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion se încadrează în norma art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, conform indicilor calificativi: furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane prin pătrundere în loc de depozitare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-lui Fălești, Daniela Chiriac, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu rejudecarea și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

„A recunoaște pe Boscan Vasile vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. A elibera pe inculpatul Boscan Vasile de răspunderea penală în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

A recunoaște pe Oală Ion vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b, c Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. A elibera pe inculpatul Oală Ion de răspunderea penală în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.”

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- aplicarea amnistiei față de inculpat nu constituie temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate, sau, ca excepție, a faptei prejudiciabile elementele căreia au fost identificate de către instanța de judecată (în sensul recalificării acțiunilor inculpatului în favoarea acestuia);

- în cazul solicitării aplicării amnistiei de către inculpat, unica soluție ce poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr.243, o reprezintă o sentință de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală - cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din Codul penal;

- de către instanța de judecată urma, după examinarea în fond a cauzei penale și examinarea probatoriului în privința lui Boscan Vasile și Oală Ion, să emită o sentință finalizată cu constatarea vinovăției acestora în comiterea faptei incriminate, stabilirea lor a unei pedepse penale, după care absolvirea acestora de la executarea acestei sancțiuni, în ordinea art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, cu expunerea ulterioară și asupra chestiunilor prevăzute la art. 385 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2022 a fost admis apelul procurorului, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Boscan Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei legi cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 160 (o sută șazeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza Legii nr. 243 din 24.12.2021, "Privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova", Boscan

Vasile a fost liberat de executarea pedepsei penale.

Oală Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei legi cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 160 (o sută șaiszeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza Legii nr. 243 din 24.12.2021, "Privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova", Oală Ion a fost liberat de executarea pedepsei penale.

În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că aplicarea amnistiei față de inculpații Boscan Vasile și Oală Ion nu constituie temei de reabilitare a acestora, or, prin solicitarea lor din instanța de fond de examinare a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală au recunoscut vina de cele incriminate în rechizitoriu, recunoscând probele acumulate la urmărirea penală și nesolicitând administrarea de probe noi, fiind demonstrată vinovăția acestora de comiterea infracțiunii incriminate, fapt expres prevăzut în art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală-cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei.

Instanța de apel a atestat că soluția primei instanțe, prin care Boscan Vasile și Oală Ion au fost recunoscuți vinovați și a fost încetat procesul penal pe motivul intervenirii amnistiei este nefondată, or, art. 107 Cod penal stabilește că amnistia este actul care are ca efect înlăturarea de pedeapsă penală, în speță obligatoriu urma a fi stabilită pedeapsă inculpaților vizați în comiterea faptei incriminate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal cu absolvirea de la executarea pedepsei, fapt care nu ar fi posibil în cazul încetării procesului penal.

Totodată, oportun la caz instanța de apel a considerat și faptul, că art. 389 Cod de procedură penală este unica normă procesuală care permite recunoașterea persoanei culpabile de comiterea unei infracțiuni (art.285 alin. (2), 275 pct. 4) Cod de procedură penală).

Cu referire la pedeapsa penală ce urmează a fi aplicată în privința lui Boscan Vasile și Oală Ion pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b), c) Cod penal, instanța de apel a reținut că infracțiunea incriminată inculpaților face parte din categoria celor mai puțin grave, a fost săvârșită cu intenție, circumstanțe atenuante pentru inculpații Boscan Vasile și Oală Ion este căința sinceră, circumstanțe agravante pentru inculpați nu au fost stabilite, totodată Boscan Vasile locuitor al s. Ilenuța, r-nul Fălești la locul de trai se caracterizează satisfăcător, fără antecedente penale, la evidența medicului psihiatru nu se află, celibatar, la întreținere nu are careva persoane, neangajat în câmpul muncii, ce ține de inculpatul Oală Ion, locuitor al s. Ilenuța, r-nul Fălești, la locul de trai se caracterizează negativ, fără antecedente penale, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, celibatar, la întreținere nu are careva persoane, neangajat în câmpul muncii.

Instanța de apel a considerat că reeducarea și corijarea inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion este posibilă prin stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum de 160 ore pentru fiecare inculpat.

Reiterând prevederile articolelor 1 și 2 alin. (1) din Legea nr.243 din 24.12.2021 "privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova", 389 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că la caz careva interdicții în vederea aplicării actului de amnistie nu sunt, iar inculpații Boscan Vasile și Oală Ion nu cad sub interdicția reglementată la art. 6 din prezenta lege.

Astfel, statuând că Boscan Vasile și Oală Ion întrunesc cerințele stipulate în art. (2) alin. (1) și (3) a Legii "privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldovanu", instanța de apel a concluzionat că apelul procurorului urmează a fi admis cu pronunțarea în privința inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion a unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Grijuc Victor în numele inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii de respingere a acțiunii civile.

În motivarea recursului declarat, recurentul invocă faptul că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a emis o decizie contrară prevederilor legale, și anume, a admis acțiunea civilă și a dispus încasarea a câte 1 434 lei de la fiecare inculpat cu titlu de prejudiciu material și câte 2 500 lei cu titlu de prejudiciu moral.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Totodată, din prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că exercitarea recursului este condiționată de utilizarea prealabilă a apelului, în cazul în care legea prevede această cale ordinară de atac. Persoanele indicate în articolul 401 Cod de procedură penală, care nu au folosit calea de atac a apelului, pot declara recurs numai dacă prin hotărârea atacată a fost modificată soluția primei instanțe și prin aceasta s-a înrăutățit situația recurentului.

Colegiul penal conchide că în speță, prin soluția adoptată de instanța de apel nu a fost modificată situația cu referire la acțiunea civilă statuată de prima instanță și că partea apărării nu este în drept de a ataca cu recurs hotărârile judecătorești, atât timp cât el nu a declarat apel cu referire la greșita, în viziunea sa, a soluției primei instanțe în partea civilă.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul ordinar nu întrunește condițiile de formă și conținut.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele legale de formă și de conținut, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Grijuc Victor în numele inculpaților Boscan Vasile și Oală Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui **Boscan Vasile XXXXXX** și a lui **Oală Ion XXXXXX**, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este semnată la 30 martie 2023 și pronunțată la **13 aprilie 2023**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana